

İÇİNDEKİLER

DOĞAL SİSTEMLER

Dünya'yı Kaplayan Örtü: Bitkiler	1
Türkiye'de Görülen Başlıca Bitki Toplulukları	5
Biyçeşitlilik ve Biyomlar	11
Ekosistemlerin İşleyişi	13
Enerji Akışı ve Madde Döngüsü	15
Su Ekosistemlerinin Doğal Sistemlerin İşleyişine Etkisi	19
Doğanın Ekstremleri ve Yarından Sonra	21
İnsan ve Doğa Etkileşimi	25
Karma Test	27

BEŞERİ SİSTEMLER

Nüfusun Tarihsel Artışı, Değişimi ve Alansal Dağılışı	31
Türkiye'de Nüfusun Tarihsel Gelişimi	35
Türkiye'nin Nüfus Özellikleri ve Nüfus Hareketleri	37
Nüfus Politikaları	45
Türkiye'nin Nüfus Politikaları ve Nüfus Projeksiyonları	47
Tarihsel Süreçte Şehirler	49
Şehirler ve Etki Alanları	51
Göçün Mekansal Etkileri, Şehirleşme, Sanayileşme ve Göç İlişkisi	53
Türkiye'de Kırsal Yerleşmeler	57
Geçmişten Günümüze Geçim Tarzları	59
Günümüzün Dünyasından Geleceğin Dünyasına	63
Doğal ve Beşeri Unsurların Ekonomiye Etkisi	65
Ekonomiye Yön Veren Güç Doğal Kaynaklar	71
Doğal Kaynakların Keşfi, Kullanımı ve İnsan Faaliyetleri Üzerindeki Etkileri	75
Ekonomik Faaliyetlerin Sosyal ve Kültürel Etkileri	79
Karma Test	83
Türkiye'nin Coğrafi Konumunun Avantajları ve Türkiye'nin Jeopolitiği	89
Türkiye'de Arazi Kullanımı	91
Türkiye'de Ekonominin Sektörel Dağılımı ve Ekonomi Politikaları	97
Türkiye'de Tarım ve Hayvancılık	99
Türkiye'deki Madenler ve Enerji Kaynakları	111
Türkiye'de Sanayi, İç Ticaret ve Ulaşım	121

Ulaşım Sistemleri ve Kalkınma.....	131
Türkiye'nin Dış Ticareti	133
Türkiye'de Turizm ve Turizm Politikaları	137
Türkiye'de Bölge Sınıflandırması ve Bölgelerin Oluşturulması	141
Türkiye'nin Bölgesel Kalkınma Projeleri	145
Doğal Afetler ve Türkiye İçin Riskleri	147
Karma Test	155

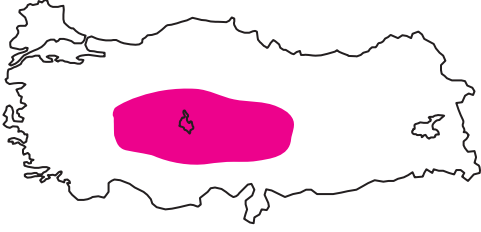
KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER

İlk Kültür Merkezleri, Kültür Bölgelerinin Oluşumu ve Türk Kültürü	165
Medeniyetlerin Merkezi Türkiye	167
Küresel Ticaretin En Önemli Üç Elemanı: Hammadde, Üretim, Pazar	169
Dünya'nın Hızlı Gelişen Endüstrisi Turizm	173
Ülkemizi Sembolize Eden Mekanlar	175
Ülkelerin Gelişmişlik Düzeyleri ve Doğal Kaynak Potansiyeli	179
Sanayileşme Süreci	183
Tarım – Ekonomi İlişkisi	185
Gelişmişlikleri Farklı İki Ülke Japonya ve Nijerya	187
Ülkeleri Tanıyalım	189
Enerji Taşımacılığı	195
Küresel ve Bölgesel Örgütler.....	197
Sıcak Çatışma Bölgeleri	199
Karma Test	201

ÇEVRE ve TOPLUM

Ekolojik Döngüleme, İnsan Müdahaleleri ve Küresel Çevre Sorunları	207
Doğanın İşleyişi, Doğayla Uyumlu Yaşamak ve Sınırlı Kaynaklar	213
Enerji Kaynakları ve Doğal Kaynakların Küresel Etkileri	217
Doğadaki Tehlikeler	221
Günümüz Çevre Sorunlarının Olası Etkileri	227
Teknolojinin Çevresel Etkileri ve Çevre Bilinci.....	231
Çevre Koruma Uygulamaları ve Doğal Mirasın Korunması	233
Atıklar ve Geri Dönüşüm	235
Karma Test	237
Cevap Anahtarı	241

1.

Yukarıdaki haritada gösterilen taralı alanda yaygın bitki örtüsü bozkırdır. Ancak bazı platolarda meşelikler, dağ yamaçlarında iğne yapraklı ormanlar görülür.

Buna göre, taralı alanda bitki örtüsünün farklılık göstermesinde;

- I. enlem etkisi
- II. yükseltinin artması
- III. yağış miktarının artması

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

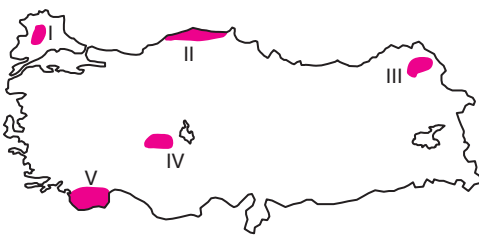
2.

- Karadeniz Bölgesi'nde maki türlerinin yetişmemesi
- İç Anadolu Bölgesi'nde ormanların az olması
- Erzurum - Kars Platolarında çayırların yaygın olması

Yukarıdaki özelliklerin oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Enlem etkisi
- B) İklim özellikleri
- C) Bakı etkisi
- D) Yükselti ortalaması
- E) Jeolojik yapı

3.

Yukarıdaki haritada gösterilen numaralı alanlardan hangilerinin doğal bitki örtülerinin benzerlik göstermesi beklenir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

4.

Aşağıdaki haritada Türkiye'de ormanların dağılışı gösterilmiştir.

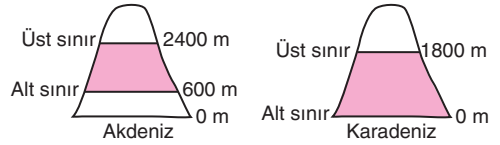

Buna göre, ormanların dağılışı ile aşağıdakilerden hangisi arasındaki paralellik daha belirgindir?

- A) Yağış miktarı
- B) Sıcaklık ortalaması
- C) Engbeli alanlar
- D) Platoların dağılışı
- E) Akarsu vadileri

5.

Aşağıdaki şekildeki kuzey ve güney kıyılarımızda ormanların alt ve üst sınırları gösterilmiştir.

Buna göre, kuzey ve güney kıyılarımızda ormanların alt üst sınırlarının farklılık göstermesi aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

	Alt Sınır	Üst Sınır
A)	Sıcaklık	Jeolojik yapı
B)	Rüzgar yönü	Yağış miktarı
C)	Yağış miktarı	Sıcaklık
D)	Bakı	Yer şekilleri
E)	Sıcaklık	Sıcaklık

6.

Yukarıda bitki örtüsünün yamaç boyunca değişimi verilen dağlık alan aşağıdaki alanlardan hangisinde yer alıyor olabilir?

- A) Çanakkale çevresi
- B) Menteşe Yöresi
- C) Balıkesir - Bursa çevresi
- D) Giresun - Ordu çevresi
- E) İzmir - Aydın çevresi

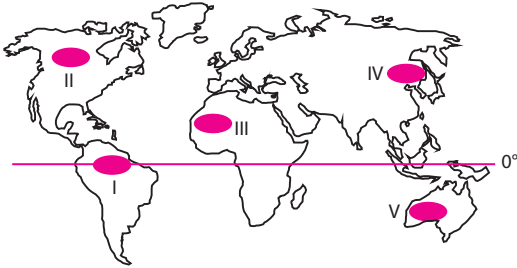
1. Aşağıdakilerden hangisi diğer dördüne göre daha kapsamlı bir ifadedir?

- A) Popülasyon B) Flora C) Komünite
D) Ekosistem E) Fauna

2. Aşağıdakilerden hangisi ekosistemleri oluşturan fiziksel etmenler içinde yer almaz?

- A) Işık B) Rüzgar C) Sıcaklık
D) Yağış E) Oksijen

3. Dünya'nın en zengin bitki ve hayvan tür çeşitliliği olan bu bölgede 10 km²'lik alanda 15 bin tür çiçek, 400 tür kuş ve 750 tür ağaç barınmaktadır. İklim koşullarının bu denli zengin olduğu bu bölgede zengin doğal yaşam ortamı gelişmiştir.

Yukarıda bahsedilen bölge haritada gösterilen numaralı bölgelerden hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Biyoçeşitliliğin fazla olduğu yerler:

- I. akarsuların yukarı çığırlarında
II. nemli ve sıcak iklim bölgeleri
III. deniz dökülen akarsuların ağız kısımları
IV. gece – gündüz sıcaklık farkının fazla olduğu çöller
V. suyun bulanık olduğu akarsularda

gibi özelliklerden hangilerini taşır?

- A) Yalnız I B) I ve III C) I ve V
D) II ve III E) I, III ve V

5. • Genellikle yüksek dağlarda görülür. Tibet öküzü en belirgin hayvan türüdür.
• Kışları bol yağışlı, yazları kurak iklim bölgelerinde çalı formasyonu oluşmuştur.
• Yazın yağışlı, kışın kurak geçer. Sıcaklık ortalaması yüksek.
• Gece – gündüz sıcaklık farkı fazla bitki örtüsü gövdesinde su barındıran kaktüslerdir.
• Sürekli kar ve buz altında olan, bitki örtüsünden yoksun biyom türüdür.

Yukarıda özellikleri verilen biyomlar aşağıdaki kavramlarla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Tundra biyomu B) Çöl biyomu
C) Savan biyomu D) Çalı biyomu
E) Dağ biyomu

6. **Ecem:** Her mevsim yağışlı, fil, şempanze, orangutan gibi hayvanların yaşadığı biyoma tropikal yağmur ormanı biyomu denir.

Göksu: Hayır, tropikal yağmur ormanı biyomu her mevsim değil sadece kışları bol yağış alır.

Zeynep: Arkadaşlar Ekvatorial iklimin olduğu yerlerde yağmur ormanları biyomu bulunur.

Onur: Tropikal biyomlar çalı türünde bodur ağaçlardan oluşan bir formasyona sahiptir.

Yukarıda yer alan öğrencilerin tropikal yağmur ormanlarıyla ilgili verdiği bilgilerin hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız Zeynep B) Yalnız Göksu
C) Onur ve Zeynep D) Göksu ve Onur
E) Ecem ve Onur

7. I. Kışları bol yağışlı, yazları ise sıcak ve kuraktır.
II. Akdeniz iklimi biyomudur.
III. Toprak her mevsim nemli ve soğuktur.
IV. Zebra, zürafa, babun, aslan, çita gibi hayvanlar yaşar.
V. Bitki örtüsü yoktur.

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri çalı biyomunun etkili olduğu bölgelerde görülmez?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve IV
D) IV ve V E) II, IV ve V

1. Bir bölgedeki genlerin, türlerin ve ekosistemlerin sayısındaki çeşitliliğe biyoçeşitlilik denir.

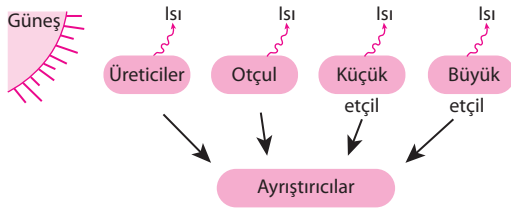
Buna göre bir bölgenin;

- I. iklimi
- II. besin kaynakları
- III. su kaynakları

özelliklerinden hangileri biyoçeşitlilik üzerinde etkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdaki şekilde enerji akışı gösterilmiştir.

Buna göre, enerji akışı ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Ekosistemlerin temel enerji kaynağı Güneştir.
B) Ekosistemlerde enerji üreticilerden tüketicilere aktararak tekrar üreticilere döner.
C) Enerji akışının her aşamasında üretilen enerjinin bir kısmı havaya ısı olarak verilir.
D) Üreticiler Güneş enerjisini kimyasal enerjiye dönüştürür.
E) Ayrıştırıcılar ölen canlıları parçalayarak organik maddelere dönüştürür.

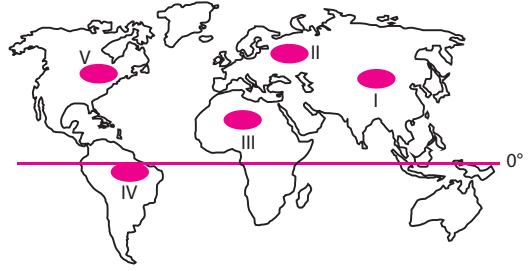
3. Karbonun üretim aşamaları;

- I. Karbonatlı kayaçların ayrışması
- II. Fosil yakıtların yakılması
- III. Ölen canlıların çürümesi
- IV. Canlıların solunum yapması
- V. Volkanik faaliyetler

Buna göre bu aşamalardan hangilerinin oluşmasında beşeri faaliyetler etkilidir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve IV E) IV ve V

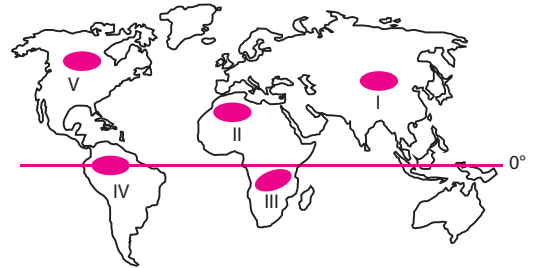
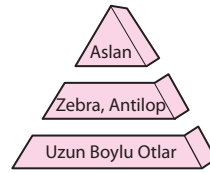
4. Atmosferik oksijen üretimi okyanuslarda suyun fotolizi ve yeşil bitkilerin fotosentezi ile sağlanır.

Buna göre yukarıdaki haritada gösterilen numaralı alanlardan hangisinde oksijen üretimi diğerlerine göre daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 5.

Yukarıda besin piramidi verilen biyom haritada gösterilen numaralı bölgelerden hangisinde yer alıyor olabilir?

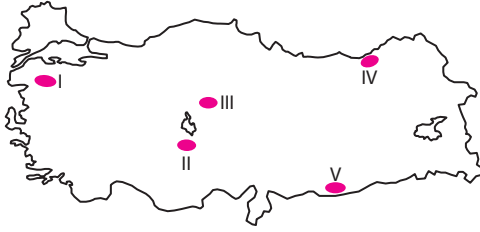
- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Her canlı besinini kendi üretir.
II. Bitkiler gün boyunca oksijen üretir.
III. Oksijen, karbondioksit ve su ekosistemlerinin kimyasal öğeleridir.
IV. Besin piramidinde üst basamaklara doğru birey sayısı artar.

Yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

6.

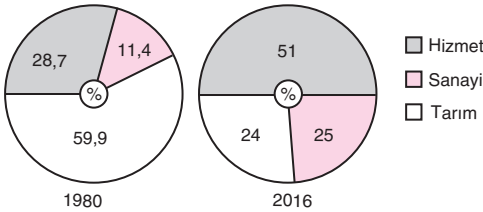
Yukarıdaki haritada gösterilen numaralı alanlardan hangisinin kırsal kesiminde tarımda makineleşmeye bağlı olarak yaşanan göçlerin daha az yaşanması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Türkiye'de iç göçlerin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kentlerde iş, eğitim ve sağlık imkanlarının daha fazla olması
B) Tarım alanlarında yaşanan verim düşüklüğü
C) Kentlerde nitelikli iş gücüne duyulan talebin fazla olması
D) Tarım alanlarının miras yoluyla bölünmesi
E) Mevsimlik ekonomik faaliyetlerde iş gücüne duyulan talebin oluşması

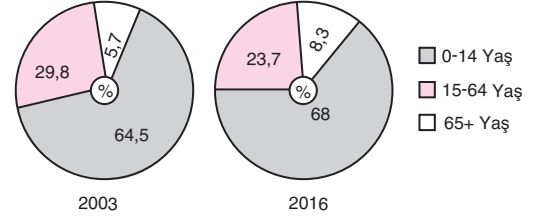
8. Aşağıdaki grafiklerde Türkiye'de 1980 ve 2016 yıllarında çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına göre dağılışı verilmiştir.

Grafiklerdeki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çalışanların oranının azaldığı tek sektör tarımdır.
B) Hizmet sektöründe çalışanlar 2016 yılında çalışan nüfusun yarısından fazladır.
C) 2016 yılındaki işsiz nüfus sayısı 1980 yılından azdır.
D) Çalışanların oranının en fazla arttığı sektör hizmettir.
E) 2016 yılında tarım sektöründe çalışanların sayısı sanayiye çalışanların sayısından azdır.

9. Aşağıdaki grafiklerde Türkiye nüfusunun 2003 ve 2016 yıllarında yaş gruplarına göre dağılışı verilmiştir.

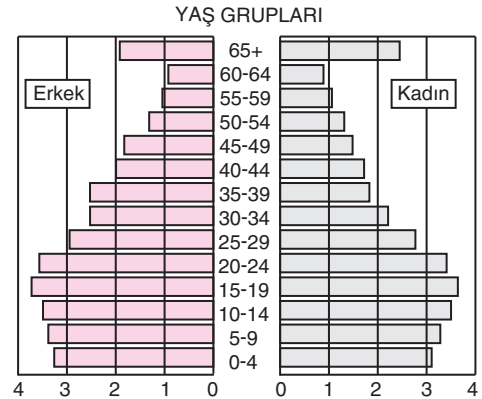
Grafiklere göre Türkiye nüfusu ile ilgili;

- I. çalışma çağındaki nüfusun arttığı,
II. işsizlik oranının arttığı,
III. yaşlı nüfus oranının arttığı

bilgilerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Aşağıda Türkiye'nin nüfus piramidi verilmiştir.

Nüfus piramidine bakılarak Türkiye'nin nüfusu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Doğum oranları azalmaktadır.
B) Genç nüfus oranı yüksektir.
C) Gelişmişlik seviyesi artmaktadır.
D) 65 yaş üzeri nüfusta erkeklerin sayısı daha fazladır.
E) En fazla nüfus miktarına 15 – 19 yaş grubundaki nüfus sahiptir.

1. Aşağıdakilerden hangisi göç gönderen bölgelerde ortaya çıkan mekansal sorunlardan biri değildir?

- A) Tarım alanlarının bir kısmının boş kalması
- B) Konutların boş kalması
- C) Eğitim yatırımlarının atıl kalması
- D) Yatırımların azalması
- E) Alt yapı yatırımlarının yetersiz kalması

2. Aşağıdakilerden hangisi bir bölgede kırsal kesimden kentlere doğru olan göçlerin artmasında etkili olan gelişmelerden biri değildir?

- A) Tarım alanlarında makine kullanımının artması
- B) Tarım topraklarının miras yoluyla parçalanması
- C) Kırsal kesimde tarım ürünleri işleyen sanayi kuruluşlarının artması
- D) Tarım alanlarında iklim özelliklerine bağlı olarak verim düşüklüğünün yaşanması
- E) Kırsal kesimde eğitim ve sağlık kuruluşlarının sayısının yetersiz olması

3. Dış göçlerin nedenleri:

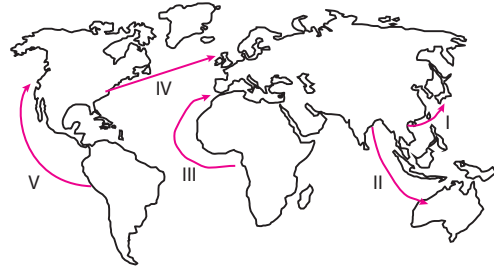
- Doğal afetler
- Siyasi baskılar
- Sınırların değişmesi
- Nüfus Mübadeleleri

gibi etkenlerdir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde bu nedenlere bağlı olarak Türkiye'ye yapılan dış göçlerin daha az olduğu söylenebilir?

- A) Suriye
- B) Irak
- C) Bulgaristan
- D) Yunanistan
- E) Mısır

4.

Yukarıdaki haritada gösterilen doğrultulardan hangisinde iş gücüne bağlı olarak göçlerin yaşanması beklenmez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Aşağıdakilerden hangisi beyin göçlerinin en önemli sonucudur?

- A) Göç alan ülkelerde kültür çatışmalarının artması
- B) Ülkeler arasındaki gelişmişlik farkının artması
- C) Göç gönderen ülkelerde eğitim kurumlarının artması
- D) Ülkeler arasında ticari ilişkilerin artması
- E) Ülkeler arasında siyasi ve kültürel bağların gelişmesi

6. Aşağıdakilerden hangisi bir yerleşim biriminin fazla oranda göç aldığına kanıttır?

- A) Yeni iş kollarının ortaya çıkması
- B) Kişi başına tüketilen enerji miktarının artması
- C) Toplu taşımının ulaşımdaki kullanımının artması
- D) Sanayi tesislerinin kent içinde kalması
- E) Kişi başına düşen yeşil alan miktarının artması

1. ve 2. soruları aşağıdaki kavram haritasına göre cevaplayınız.

Aşağıdaki kavram haritasında doğal kaynakların sınıflandırılması gösterilmiştir.

1. Yukarıdaki kavram haritasında boş bırakılan 4 numaralı bölüme aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kömür
B) Tarım alanları
C) Doğal güzellikler
D) Yer altı suları
E) Denizler

2. Yukarıdaki kavram haritasında yapılan yanlışlığın düzeltilebilmesi için hangi doğal kaynakların yerinin değişmesi gerekir?

- A) Petrol – Orman
B) Toprak – Su
C) Hava – Su
D) Rüzgar – Jeotermal
E) Toprak – Jeotermal

3. Doğal kaynak kullanımının sürekli olarak artmasında;

- I. Dünya nüfusunun artması
II. sanayinin gelişmesi
III. yaşam standartlarının artması

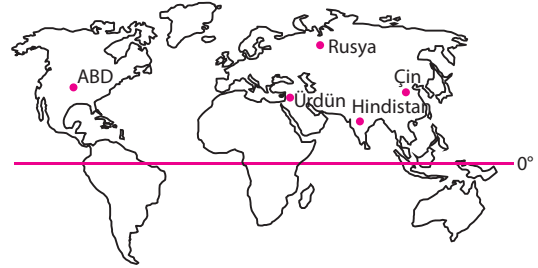
faktörlerinden hangilerinin etkisi **en azdır**?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

4. Doğal kaynaklar ve kalkınma süreci ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dünya nüfusunun artmasına bağlı olarak doğal kaynak kullanımı sürekli artmıştır.
B) Doğal kaynakların üretimindeki artışın önemli nedenlerinden biride sanayinin gelişmesidir.
C) Teknolojik gelişmeler bir çok doğal kaynağın işletilmesinde engelleri azaltmıştır.
D) Doğal kaynak bakımından zengin olan ülkelerin tamamı gelişmiştir.
E) İnsan ihtiyaçları arttıkça doğal kaynak kullanımı da artacaktır.

5.

Yukarıdaki haritada gösterilen ülkelerden hangisi doğal kaynak bakımından zengin ülkeler arasında **yer almaz**?

- A) Çin
B) Hindistan
C) Ürdün
D) Rusya
E) ABD

6. Demir – çelik sanayisinin geliştiği alanlar çoğunlukla zengin kömür rezervlerine sahip ülkelere denk düşer.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde demir – çelik sanayisinin gelişmiş olması **beklenemez**?

- A) İngiltere
B) Mısır
C) Çin
D) Almanya
E) Rusya

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitiğinin değişmeyen unsurları arasında yer alır?

- A) Nüfus miktarı
- B) Ekonominin sektörel dağılışı
- C) Coğrafi konum özellikleri
- D) Nüfusun ülkeye dağılışı
- E) Enerji nakil hatlarının rotası

2. Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi jeopolitik önemi üzerinde **daha az** etkiye sahiptir?

- A) Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en fazla yaklaştığı yerde bulunması
- B) İklim ve tarım ürünü çeşitliliğinin belirgin olması
- C) İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahip olması
- D) Karadeniz'in diğer denizlere açılan kapısı konumunda olması
- E) Enerji koridoru üzerinde yer alması

3. Türkiye'nin aşağıda verilen coğrafi konum özellikleri ve bu özelliğin sağladığı katkı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Coğrafi Konum Özelliği	Katkı
A) İki kıtayı birbirine bağlaması	Önemli ticaret yolları üzerinde yer alması
B) Aynı anda farklı mevsim özelliklerinin yaşanması	Tarım ürünü çeşitliliğinin fazla olması
C) Üç tarafının denizlerle çevrili olması	Deniz ticareti ve kıyı turizminin gelişmesi
D) İki kıtayı birbirine bağlaması	Kültürel zenginliği belirgin olması
E) Engebenin fazla olması	Tarımsal verimin fazla olması

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik öneminin artmasında diğerlerine göre daha fazla etkiye sahiptir?

- A) Önemli yollar ve enerji nakil hatlarının kavşağında yer alması
- B) Kısa mesafe iklim özelliklerinin değişmesi
- C) Farklı iklimlerde yetişebilen ürünlerin yetişebilmesi
- D) Sıradağların doğu batı yönünde uzanması
- E) Yükselti ortalamasının doğuya doğru artması

5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de engebe ve yükseltinin fazla olmasının sağladığı olumluluklar arasında **yer almaz**?

- A) Akarsuların hidroelektrik potansiyelinin fazla olması
- B) Yıl içinde dört mevsimin belirgin olarak yaşanabilmesi
- C) Kısa mesafelerde yetiştirilen ürünlerin farklılık göstermesi
- D) Bölgeler arasında ekonomik faaliyetlerin farklılaşması
- E) Farklı turizm faaliyetlerinin yapıldığı alanların bulunması

6. Tarihte önemli ticaret yolları olan Kral Yolu ve İpek Yolu'nun Anadolu'dan geçmesi Anadolu'nun aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile doğrudan ilgilidir?

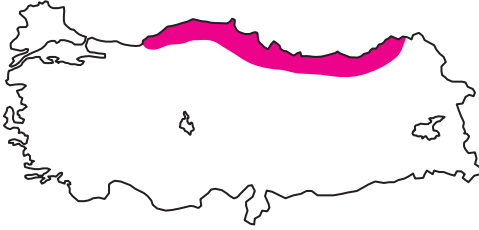
- A) Verimli tarım topraklarının bulunması
- B) Ilıman iklim etkilerinin görülmesi
- C) Orta kuşakta yer alması
- D) Özel konumun avantajlı olması
- E) Sıradağların kıyıya paralel uzanması

1. Türkiye'de 1950 yılında kullanılan traktör sayısı 9200 iken 1990 yılında 600.000'den fazladır. 2016 yılında ise 1 milyon 765.764'e ulaşmıştır. Ancak ülkemizde hala tarımda hayvan gücüne duyulan ihtiyaç ortadan kalkmamıştır.

Bu durumun en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarımsal üretimde dalgalanmanın olması
B) Çiftçilerin alım gücünün düşük olması
C) Yer şekillerinin engebeli olması
D) Hayvanlardan tarım dışında et üretiminde de faydalanılması
E) Tarım topraklarının miras yoluyla parçalanmış olması

2.

Haritada gösterilen tarılı bölgede pamuk tarımının yapılamaması, buğday, arpa ve yulaf tarımının ise çok az olması bu bölgenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile ilişkilidir?

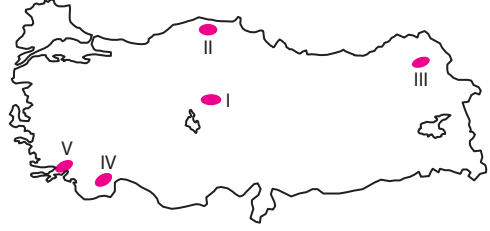
- A) Kış sıcaklıklarının düşük olması
B) Tütün ve mısır tarımına öncelik verilmesi
C) Hayvancılık ve ormancılık faaliyetlerinin daha fazla tercih edilmesi
D) Tarımda makine kullanımının az olması
E) Her mevsim yağışlı iklimin etkili olması

3. Türkiye'de yetiştirilen bazı tarım ürünlerinin çeşitli nedenlerden dolayı yetiştirme alanı devlet denetimindedir.

Buna göre, aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin yetiştirme alanı devlet denetimine bağlı değildir?

- A) Tütün B) Pirinç C) Haşhaş
D) Kenevir E) Üzüm

4. Koyun otların boyunun kısa, yer şekillerinin sade olduğu alanlarda daha yaygın olarak yetiştirilir.

Buna göre, yukarıdaki haritada gösterilen numaralı alanlardan hangisinde koyun yetiştiriciliğinin daha yaygın olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıda ormanlarımızın bölgelere göre oransal dağılışı gösterilmiştir.

Bölge	Oran (%)
Karadeniz	25
Akdeniz	24
Marmara	13
Ege	17
İç Anadolu	9
Doğu Anadolu	11
Güneydoğu Anadolu	3

Buna göre, ormanların bölgelere göre dağılışına bakarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Ormanların yarıya yakını Karadeniz ve Akdeniz bölgelerinde yer alır.
B) Orman yangınlarına karşı en fazla önlemler Karadeniz bölgesinde alınmıştır.
C) Ormanların ülkeye dağılışı düzensizdir.
D) Bölgelerin yüz ölçümü ile orman zenginliği arasında orantı yoktur.
E) İç bölgelerin orman miktarı Karadeniz Bölgesi'nden azdır.

6. Tarım ürünlerinin yetiştirme alanını belirleyen temel faktör iklim özellikleridir.

Buna göre, aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin Türkiye'de yetiştirme alanının dar olmasında iklim şartlarının etkili olduğu savunulamaz?

- A) Turunçgil B) Muz C) Çay
D) Haşhaş E) İncir

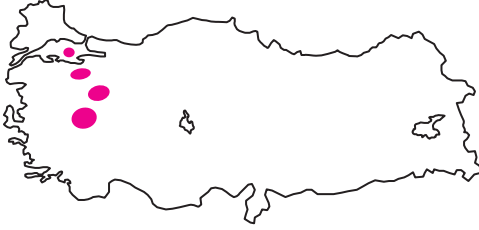
1. Jeotermal enerji elde edilen alanlar ile;

- I. kırıklı yer yapısı,
- II. alüvyal alanlar,
- III. yağış miktarı fazla olan alanlar,
- IV. karstik araziler

gibi özelliklere sahip alanlardan hangileri arasında paralellik görülür?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

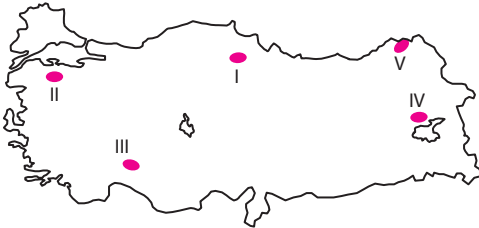
2.

Yukarıdaki haritada çıkarıldığı yerlerin dağılışı gösterilen yer altı kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bakır B) Lüle taşı C) Krom
D) Boksit E) Mermer

3. Alüminyumun ham maddesi olan boksit otomotiv, uçak, inşaat ve ev araç gereçlerinin yapımında kullanılır.

Türkiye'de madenlerin dağılışı düşünüldüğünde haritada gösterilen numaralı alanlardan hangisinde boksit madeni çıkarımı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki haritada bazı madenlerin işlendiği yerler gösterilmiştir.

Haritada gösterilen madenlerden hangisinin işlendiği yer yanlış gösterilmiştir?

- A) Alüminyum B) Bor C) Bakır
D) Krom E) Demir

5. Aşağıda maden ve çıkarıldığı yer eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Doğal gaz — Hamitabad
B) Bor mineralleri — Susurluk
C) Mermer — Marmara Adası
D) Linyit — Kocaeli
E) Demir — Sakarya

6.

Yukarıdaki rafinerilerden hangisinin işlediği petrolün içinde Türkiye'de çıkarılan petrolün oranı daha fazladır?

- A) Aliğa B) Ataş C) İpraş
D) Orta Anadolu E) Batman

1. Turizm reklamları ile uğraşan bir kişi Türkiye'de yıllık güneşlenme haritası ile aşağıdaki turizm aktivitelerinden hangisinin tanıtımını yapmaktadır?

- A) Rafting B) Yayla turizmi C) Kıyı turizmi
D) Kayak turizmi E) Tarihi turizm

2. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin turizm potansiyelini ve çeşitliliğini artıran doğal unsurlardan biri değildir?

- A) Sıcak su kaynakları
B) Antik şehirler
C) Peri bacaları
D) Karstik oluşumlu yer şekilleri
E) Dağcılık ve kış sporları yapılan engebeli ve yüksek dağlık alanlar

3. I. Kış turizmi
II. Kıyı turizmi
III. Tarihi turizm
IV. Kaplıca turizmi

Yukarıdaki turizm faaliyetlerinden hangileri potansiyelinin bulunduğu bölgenin iklim özelliklerine bağlı değildir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

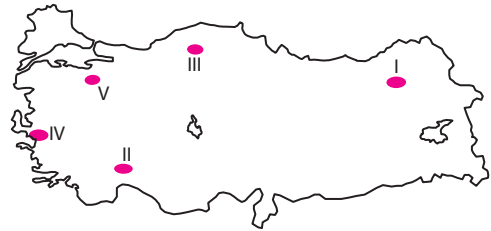
4. Türkiye'de turizm gelirlerinin artırılması ve ülkeyi ziyaret eden kişi sayısını artırmak için aşağıdakilerden hangisinin öncelikle yapılması gerekir?

- A) Ülke tanıtımına ağırlık verilmesi
B) Turizm aktivitelerini çeşitlendirmek
C) Konaklama tesislerinin sayısını artırmak
D) Kalifiye ve yetmişmiş iş gücünü artırmak
E) Alt yapı sorunlarını çözmek

5. Aşağıdaki illerden hangisinin ekonomisinde turizm gelirlerinin payı daha azdır?

- A) İzmir B) İstanbul C) Adana
D) Muğla E) Nevşehir

6. Kış turizminin gelişebilmesi için eğimli yamaçlar ve yeterli kar yağışının görülmesi gerekir.

Buna göre, yukarıdaki numaralı yörelerin iklim ve yer şekli özellikleri göz önüne alındığında hangisinde kış turizminin gelişmesi beklenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Dış güçlerin temel faaliyeti yüksek yerleri aşındırarak buralardan kopardıkları maddeleri çukur alanlarda, denizlerde ve gücünün bittiği yerde biriktirmektir. Dış güçlerin bu faaliyetine "doğal erozyon" denir. Bu aşındırmanın insanlar tarafından hızlandırılmasına ise "toprak erozyonu" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, erozyonu hızlandıran etkenlerden biri değildir?

- A) Tarım alanlarında nöbetleşe ekim yapılması
B) Tarım alanlarının kurak bölgelerde nadasa bırakılması
C) Hasattan sonra bitki köklerinin yakılması
D) Meraların aşırı ve erken otlatılması
E) Dik yamaçların tarım alanına dönüştürülmesi

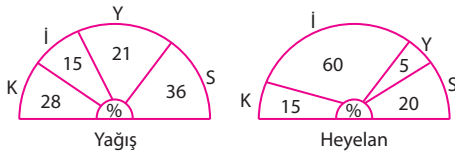
2. Türkiye'de erozyonun şiddetli olmasında;

- I. engebeli alanların geniş yer kaplaması,
II. yanlış arazi kullanımı,
III. doğal bitki örtüsünün tahrip edilmesi,
IV. yer altı su seviyesinin düşük olması

gibi etkenlerden hangilerinin etkisi daha azdır?

- A) Yalnız II
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

3. Aşağıda Karadeniz Bölgesi'nin yağış rejimi ve heyelanların mevsimlere göre dağılışı gösterilmiştir.

Yağış rejimi ile heyelan olaylarının paralel olmamasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Eğim ve engebenin fazla olması
B) Bitki örtüsünün orman olması
C) Yağış rejiminin düzenli olması
D) Killi tabakaların yaygın olması
E) İlkbaharda kar erimelerinin artması

4. Yaz döneminde kuraklığın ve güneşlenmenin fazla olduğu bölgelerde orman yangınları daha fazla görülür.

Buna göre, aşağıdaki illerden hangisinde orman yangınlarının görülme olasılığı daha fazladır?

- A) Kırklareli
B) Zonguldak
C) Muğla
D) Bolu
E) Giresun

5. Türkiye'de yağış miktarının normalden az olduğu yıllarda;

- I. ekolojik dengenin bozulması,
II. tarımsal verimin azalması,
III. barajların doluluk oranının artması,
IV. taban suyu seviyesinin düşmesi

gibi durumlardan hangilerinin yaşanması beklenmez?

- A) Yalnız III
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) I ve IV
E) III ve IV

6. Aşağıdaki tabloda beş bölgenin yıllık sıcaklık farkları ve yıllık yağış miktarları verilmiştir.

Bölge	Yıllık sıcaklık farkı (°C)	Yıllık yağış miktarı (mm)
I	10	2000
II	13	1700
III	16	1500
IV	24	300
V	12	800

Tablodaki bilgilere göre hangi bölgede rüzgar erozyonunun daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

7. Transit ticaret komşu ülkelerin bir ülkenin kara yolu, demir yolu veya limanlarını kullanarak yapılan ticarettir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangileri arasında yapılan ticarete Türkiye'nin transit ticaret geliri elde ettiği söylenemez?

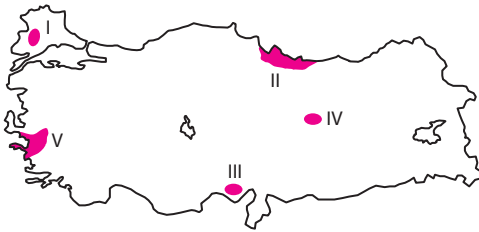
- A) Gürcistan – Irak B) İran – Irak
C) İran – Bulgaristan D) Suriye – Yunanistan
E) Irak – Rusya

8. Türkiye'de dağ kuşakları başta olmak üzere, ülke yüz ölçümünün yarıya yakınında arazi eğimi %40'dan fazladır.

Bu durumun, toprak özellikleri üzerindeki etkilerinden hangisi aşağıda verilmiştir?

- A) Toprağın yeterli kalınlığa ulaşmasına engel olur.
B) Tarım arazileri alanının genişlemesine imkan tanır.
C) Toprağın kar suları ile beslenme imkanını artırır.
D) Anakayanın daha yavaş parçalanmasına neden olur.
E) Farklı toprak katlarının oluşmasına imkan sağlar.

9. Aşağıdaki haritada yağ bitkilerinin yoğun olarak yetiştirildiği alanlar gösterilmiştir.

Buna göre, haritada gösterilen alanlar ile bu alanda yetiştirilen yağ bitkileri eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I. Ayçiçeği B) II. Soya fasulyesi C) III. Mısır
D) IV. Soya fasulyesi E) V. Zeytin

10. Aşağıdaki Karadeniz Bölgesi'ndeki merkezlerden hangisindeki sanayi işletmesi işlemiş olduğu ham maddeyi bölge dışından alır?

- A) Ereğli demir – çelik fabrikası
B) Samsun bakır işletmeleri
C) Samsun sigara fabrikası
D) Turhal şeker fabrikası
E) Çaycuma kağıt fabrikası

11. Dağınık kır yerleşmelerinin görüldüğü yörelerde köyün bölümlerinden her birine denir.

Yukarıdaki noktalı bölüme aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi gerekir?

- A) Belde B) Kom C) Mezra
D) Yayla E) Divan

12. Türkiye'de sel ve taşkınlar sonucunda yaşanan can ve mal kaybının fazla olmasından yanlış arazi kullanımının etkisi fazladır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi yanlış arazi kullanımına örnek değildir?

- A) Kuru dere yataklarına yerleşilmesi
B) Akarsuyun vadisinin doldurularak yol yapılması
C) Vadilere çöp ve moloz dökülmesi
D) Akarsuların akış yerinin değiştirilmesi
E) Vadi boyunca göletler ve barajlar yapılması

Ülkelerin Gelişmişlik Düzeyleri ve Doğal Kaynak Potansiyeli

TEST - 8

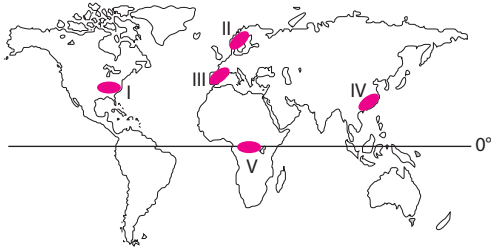
1. Aşağıdakilerden hangisi geri kalmış ülkelerin özelliklerinden biri değildir?
- A) İthalat giderlerinin, ihracat gelirlerinden fazla olması
B) Ham ve yarı işlenmiş madenlerin ithalatındaki payının fazla olması
C) Ülkeye nüfusun dağılışının doğal koşulların kontrolünde olması
D) Çalışanlar içinde çocukların oranının yüksek olması
E) Çalışma çağındaki insanların işsizlik oranının fazla olması

2. I. İngiltere
II. Bangladeş
III. Nijerya
IV. Hindistan

Yukarıdaki ülkelerin ekonomik gelişmişlikleri düşünlüğünde hangilerinde ikincil ve üçüncül sektörlerde çalışanların oranı birincil sektörlerde çalışanların oranından daha fazladır?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve III E) II ve IV

3.

Yukarıdaki haritada gösterilen numaralı bölgelerden hangisi Dünya'nın gelişmiş bölgeleri arasında gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İş olanaklarının fazla olduğu, sanayi ve hizmet alanları diğer gelişmekte olan ülkelere yoğun olarak iş gücü göçü alır.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinin yoğun göç aldığı söylenemez?

- A) Hollanda B) Almanya C) Kanada
D) Meksika E) ABD

5. Aşağıdaki ülkelerden hangisinin gelişmemiş olması doğal kaynak potansiyelinin sınırlı olması ile açıklanamaz?

- A) Moğolistan B) Sudan C) Nijerya
D) Ürdün E) Pakistan

6. Aşağıdakilerden hangisi bir ülkenin gelişmiş ülkeler arasında olduğunu kanıtlamak için kullanılmaz?

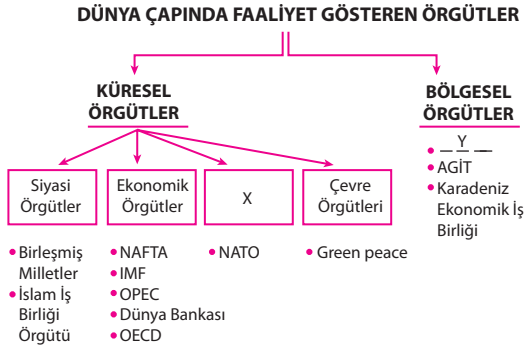
- A) Yıllık ortalama nüfus artışının düşük olması
B) Demiryolu ve karayolu ağının sık olması
C) Kırsal kesimde yaşayanların oranının %10'dan az olması
D) Kişi başına düşen milli gelirin yüksek olması
E) Tarımsal üretimin fazla olması

FenCebir®

Küresel Ortam: Bölgeler ve Ülkeler

1 – 3. soruları aşağıdaki kavram haritasına göre cevaplayınız.

Aşağıdaki kavram haritasında Dünya çapında faaliyet yürüten örgütler gösterilmiştir.

1. Yukarıdaki kavram haritasında "X" harfi ile gösterilen bölüme aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Yerel örgütler
- B) Toplumsal örgütler
- C) Adli örgütler
- D) Askeri örgütler
- E) Sağlık örgütleri

2. Yukarıdaki kavram haritasında "Y" harfi ile gösterilen bölüme aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Avrupa Birliği
- B) Uluslararası Para Fonu
- C) Gıda ve Yardım Fonu
- D) İslam Konferansı
- E) Uluslararası Çalışma Örgütü

3. Küresel ekonomik örgütler bölümünde aşağıdaki örgütlerden hangisi yanlış yazılmıştır?

- A) NAFTA
- B) IMF
- C) OPEC
- D) Dünya Bankası
- E) OECD

4. OPEC 14 Eylül 1960 tarihinde kurulmuştur. Kuruluş amacı petrol üreten ülkeler arasındaki iş birliğini geliştirmektir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisi OPEC'in kurucu üyeleri arasında yer almaz?

- A) İran
- B) Azerbaycan
- C) Suudi Arabistan
- D) Venezuela
- E) Irak

5. • Ekonomik gücü üyelerin aidatına dayanır.
• Hiçbir devlet veya şirketten sponsorluk kabul etmez.
• 1971 yılında kurulan örgütün 4 bölgesel 21 tane yerel ofisi vardır.

Yukarıdaki özellikleri verilen örgüt, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Greenpeace
- B) OPEC
- C) Birleşmiş Milletler
- D) AGİT
- E) NATO

6. Aşağıdaki ülkelerden hangisi, Birleşmiş Milletlerin 5 daimi üyesi ve Avrupa Birliğinin kurucu üyelerinden biridir?

- A) Almanya
- B) İspanya
- C) Fransa
- D) Yunanistan
- E) Norveç

7. Aşağıdakilerden hangisi Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) kuruluş amaçları arasında yer almaz?

- A) Ülkeler arası hukuki anlaşmazlıklarda görüş bildirmek
- B) Devalüasyonlara (paranın değer düşürümü) engel olmak
- C) Dünya para meselelerini çözmek için ülkeler arasında işbirliğini sağlamak
- D) Ülkelerin ödeme güçlüğü çektiği dönemlerde krediler sağlamak
- E) Dünya ticaretinin gelişmesini sağlamak

1. Aşağıdakilerden hangisinin Dünya ticaretinin gelişmesinde olumsuz etkisi daha fazladır?

- A) Yer altı kaynaklarının Dünya'ya dağılışının düzensiz olması
- B) Bazı bölgelerde üretim miktarlarının bölgenin ihtiyacından fazla olması
- C) Hizmetlerin veya ham maddelerin bazı ülkelerde birim fiyatlarının daha düşük olması
- D) Nüfusun Dünya'ya dağılışının farklı olması
- E) Üretim merkezleri ile tüketim merkezleri arasındaki mesafenin fazla olması

2. Bir bölgede aşağıdaki iş kollarından hangisinin gelişmesi üzerinde turizm faaliyetlerinin doğrudan veya dolaylı bağlantı kurulamaz?

- A) Ulaşım
- B) Ticaret
- C) İnşaat
- D) Maden işleme
- E) Gıda üretimi

3. Aşağıdaki üretim kollarından hangisi Japonya'da diğerlerine göre daha az gelişme göstermiştir?

- A) Otomotiv
- B) Pamuklu dokuma
- C) Demir – çelik
- D) Elektronik
- E) Makine ve optik ürünleri

4. Aşağıdakilerden hangisi bir bölgeyi ziyaret eden turist sayısını ve turizm gelirlerini artırmak için yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Uluslararası organizasyonların veya fuarların düzenlenerek tanıtımının yapılması
- B) Ulaşım imkanlarının artırılması ve ulaşım araçlarının modernize edilmesi
- C) Kıyı düzlüklerinin sebze tarımı ve seracılık için ayrılması
- D) Yetmiş ve alanında uzman çalışanların sayısının artırılması
- E) Konaklama ve dinlenme tesislerinin niteliğinin geliştirilmesi

5. Aşağıdaki ülkelerden hangisi Avrupa Birliği'nin kuruluşunda yer alan ülkelerden biri değildir?

- A) Almanya
- B) İngiltere
- C) Fransa
- D) İtalya
- E) Belçika

6. Aşağıdakilerden hangisini yapan kişiye turist denilmez?

- A) İş aramak için başka bir şehre giden
- B) Sportif faaliyetleri izlemek için başka bir ülkeye giden
- C) Hac görevini yerine getirmek için başka bir ülkeye giden
- D) Doğal güzellikleri görmek için başka bir bölgeye giden
- E) Antik ve tarihi kalıntıları görmek için başka bir ülkeye giden

1. I. Heyelan ve kütle hareketleri
- II. Çiğ düşmeleri
- III. Göçme depremleri
- IV. Erozyon
- V. Tsunami

Yukarıdaki doğal olaylardan hangileri üzerinde bölge ikliminin etkisi yoktur?

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve V
D) IV ve V E) III, IV ve V

2. Aşağıdaki doğal olaylardan hangisinin oluşmasında beşeri etkiler yoktur?

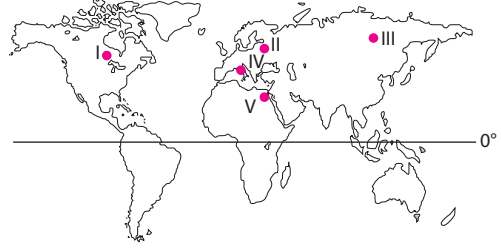
- A) Erozyon
B) Kütle hareketleri
C) Çiğ düşmeleri
D) Sel ve taşkınlar
E) Tektonik depremler

3. Doğal afetlerin oluşum hızı farklıdır.

Buna göre, aşağıdaki doğal afetlerden hangisi başladıktan sonra önlem almak ve oluşacak zararı azaltmak daha zordur?

- A) Erozyon
B) Tektonik depremler
C) Hayvan istilaları
D) Kuraklık
E) Heyelan

4. Tektonik depremlerin görüldüğü alanlardan biri de fay hatları üzerinde yer alan çöküntü ovalarıdır.

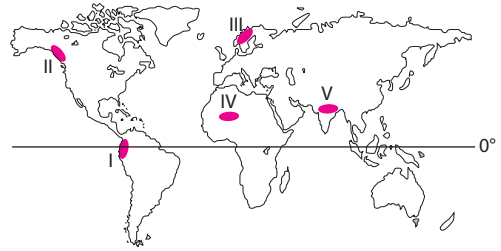
Buna göre, yukarıdaki haritada gösterilen ovalardan hangisinde tektonik depremlerin görülme olasılığı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdakilerden hangisi faaliyet halindeki volkanların bulunduğu bölgede gerçekleşmesi beklenen durumlardan biri değildir?

- A) Maden kaynaklarının azalması
B) Tarım alanlarının ve yerleşmelerin sıcak küller veya lavlarla kaplanması
C) Can ve mal kaybının yaşanması
D) Hava kirliliğinin ve kül yağmurlarının oluşması
E) Bazı canlı türlerinin yok olması

- 6.

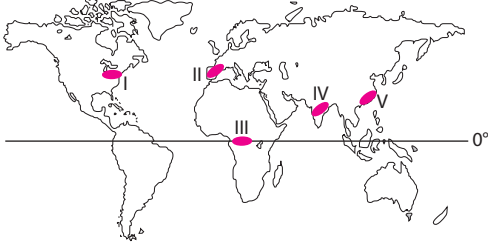
Yukarıdaki haritada gösterilen numaralı bölgelerin iklim ve yer şekli özellikleri dikkate alındığında, hangisinde heyelan ve kütle hareketlerinin daha az meydana gelmesi beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Gaz atıkların kaynakları;

- nükleer santraller,
- sanayi tesislerinin bacaları
- çöp depolama alanları
- motorlu taşıtlar
- orman yangınları

şeklinde özetlenebilir.

Buna göre, yukarıdaki haritada gösterilen numaralı bölgelerden hangisinde gaz atıkların daha az üretildiği söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdakilerden hangisi kentlerin yakınında ve açık alanda biriktirilen kentsel atıkların neden olduğu sorunlardan biri değildir?

- A) Çöplerden sızan sıvıların su kaynaklarına karışması
 B) Çöp depolama alanlarının yakınında görüntü kirliliğinin oluşması
 C) Çöp kokularının yakın semtlere kadar ulaşması
 D) Salgın hastalıkların artması
 E) Yerel yönetimlerin alt yapı yatırımlarının artması

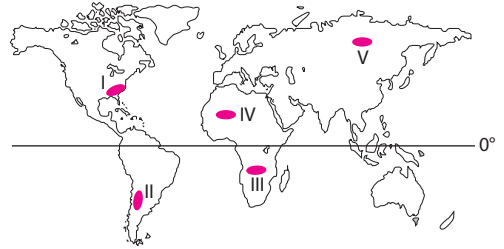
9. Aşağıdaki sanayi tesislerinden hangisinin çevre üzerindeki olumsuz etkisi diğerlerine göre daha azdır?

- A) Soma I – II termik santrali
 B) Rize Çaykur işletmeleri
 C) Kardemir demir – çelik işletmeleri
 D) Çaycuma kağıt fabrikası
 E) Aliğa petrol rafinerisi

10. Aşağıdakilerden hangisi geri kalmış ülkelerde yaşanan çevre sorunlarının nedenleri arasında yer almaz?

- A) Üretim sektörlerine yapılan yatırımların yetersiz olması
 B) Üretimde ilkel teknolojilerin kullanılması
 C) Kentlerdeki alt yapının yetersiz olması
 D) Birincil sektörlerdeki üretimin ikincil sektörlerdeki fazla olması
 E) Kentlerdeki temiz su ve atık su şebekelerinin yetersiz kalması

11.

Yukarıdaki haritada gösterilen numaralı bölgelerden hangisinde teknoloji ve sanayinin gelişmesine bağlı olarak su kaynaklarının kirliliğinin daha fazla arttığı söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdakilerden hangisi hava kirliliğine neden olan unsurlar arasında yer almaz?

- A) Nükleer silah denemeleri
 B) Uçaklar ve roketler
 C) Zirai mücadele ilaçları
 D) Konutların ısıtılması ve soğutulmasında kullanılan fosil yakıtlar
 E) Sanayide kullanılan fosil yakıtlar

1. Aşağıdakilerden hangisi doğal dengenin bozulmasına bağlı olarak yaşanan çevre sorunlarından biri değildir?

- A) Havadaki karbon oranının artması
- B) Sel ve taşkınların artması
- C) Delta ovalarının genişlemesi
- D) Yer altı su seviyesinin düşmesi
- E) Madde döngülerinin kesintiye uğraması

2. Aşağıdaki çevre sorunlarından hangisi yaşandığı ülkenin sınırları dışında fazla hissedilmez?

- A) Asit yağmurları
- B) Tarım topraklarında kimyasal gübre kullanımının fazla olması
- C) Atmosferde kirlenici gazların oranının artması
- D) Nükleer santrallerde meydana gelen reaktör kazaları
- E) Boru hatlarından denizlere karışan petrol sızıntıları

3. Aşağıdaki faaliyetlerden hangisi sonucunda atmosfer içinde sera gazlarının oranında belirgin artışlar yaşanır?

- A) Tarımsal verimi ve üretimi artırmak için kimyasal gübre kullanımının artması
- B) Sulama amaçlı kurulan barajların geliştirilerek hidroelektrik üretiminde de kullanılmaya başlanması
- C) Otlak ve meraların işlenerek tarım alanına dönüştürülmesi
- D) Termik elektrik üretiminin artması
- E) Nükleer santrallerin enerji üretimindeki payının artması

4. Aşağıdakilerden hangisi açık usül maden çıkarımı sırasında yaşanacak çevre sorunlarından biri değildir?

- A) Arazinin dış görünüşünün değişmesi
- B) Su kaynaklarının kirliliğinin artması
- C) Bölgede istihdam şartlarının gelişmesine bağlı olarak iş olanaklarının artması
- D) Maden sahasından kalkan tozlar ve maden taşınması sırasında oluşan tozların bitkilerin ve tarım ürünlerinin yüzeyini kaplanması
- E) Tarım alanları, tarihi yapılar ve doğal bitki örtüsünün yok olması

5. Aşağıdakilerden hangisi bir bölgede çevre sorunlarının yaşandığına kanıt olarak gösterilemez?

- A) Tatlı su kaynaklarının azalması
- B) Asit yağmurlarının yaşanması
- C) Kurak bölgelerin yüz ölçümünün artması
- D) Atmosfere karışan kloroflorokarbon gazlarının artması
- E) Nadas alanlarının sulanmaya başlanması

6. Aşağıdaki doğal kaynaklardan hangisinin kullanımının artması küresel çevre sorunlarına daha fazla yol açmıştır?

- A) Petrol
- B) Ormanlar
- C) Akarsular
- D) Toprak
- E) Metalik madenler